

Ks. Janusz Czarny, *Jana Pawła II wizja cywilizacji miłości (Studium filozoficzne)*, Papieski Fakultet Teologiczny we Wrocławiu, Wrocław 1994, ss. 216.

W Kościele posoborowym pojawił się, za sprawą papieża Pawła VI, termin „cywilizacja miłości”. Określa się nim cywilizację opartą na zasadach Ewangelii Jezusa Chrystusa. Owa cywilizacja nie jest rzeczywistością już dokonaną, aktualną, ale jest czymś, co należy budować. Winna ona być antidotum na kryzysującą dziś cywilizację techniczno-scjentystyczną, nazywaną czasem przez niektórych – ze względu na lansowane w niej zasady – „cywilizacją śmierci”.

Problematykę cywilizacji miłości podjął i rozwinął Jan Paweł II: najpierw jako filozof-kardynał, a potem jako papież. Wizja cywilizacji miłości Jana Pawła II ukryta jest w jego licznych przemówieniach, encyklikach, adhortacjach, listach i innych dokumentach, jakie ogłasza Kościołowi i światu. Od dłuższego już czasu zachodziła potrzeba całościowego ukazania tej wizji, gdyż jest to koncepcja o szczególnym znaczeniu dla dzisiejszej ludzkości.

Próba takiego integralnego zaprezentowania wizji cywilizacji miłości została podjęta w prezentowanej tu książce. Podjął się jej ks. Janusz Czarny, wicerektor Metropolitalnego Wyższego Seminarium Duchownego we Wrocławiu.

Autor podzielił swoje rozważania na trzy rozdziały. W pierwszym znajdujemy semantyczno-zakresową determinację określenia „cywilizacja miłości”. Owe precyzacji dokonuje na tle analizy terminów pokrewnych, takich jak: „bardziej ludzki świat”, „prawdziwy rozwój”, „humanizm”, „cywilizacja”, „kultura”. Analiza tych terminów w przyporządkowaniu do wyrażenia „cywilizacja miłości” pozwoliła autorowi ujednoznaczyć i bardziej wyprecyzować to ostatnie wyrażenie.

W drugim rozdziale autor prezentuje merytoryczną zawartość wizji cywilizacji miłości. Jest to najobszerniejsza część pracy. Autor podzielił ją na cztery paragrafy, odpowiednio do znanego czwórmianu, mówiącego o: prymacie osoby przed rzeczą, etyki przed techniką, „bardziej być” przed „więcej mieć” i miłości przed sprawiedliwością. Czwórmian ten jest czymś, co znamionuje cywilizację miłości.

W rozdziale trzecim autor sięga do antropologii kard. Karola Wojtyły, która implikuje wcześniej przedstawioną wizję cywilizacji miłości. Jest to odsłonięte filozoficzne zaplecze, korzenie tej wizji. Ukazanie tego zaplecza niezmiernie ubogaca i dopełnia wcześniejsze rozważania autora.

Praca ks. Janusza Czarnego jest godna odnotowania na gruncie polskiej filozofii i teologii. Zbiera bowiem w jedną całość elementy nauczania papieskiego w tym

jakże ważnym sektorze tematycznym, jakim jest problematyka cywilizacji miłości. Prezentowana monografia jest owocem dojrzałej, w dużej mierze, samodzielnej, filozoficznej refleksji nad dziełem myślowym obecnego papieża. Jest napisana pięknym, niekonwencjonalnym językiem. Posiada klarowną strukturę i przejrzysty tok myślowy. Jest godna polecenia nie tylko studentom teologii, ale szerszym gremiom, interesującym się głębiej nauczaniem obecnego papieża.

ks. Ignacy Dec